

Enw'r Ymgeisydd	Rhif y Ganolfan	Rhif yr Ymgeisydd

CYD-BWYLLGOR ADDYSG CYMRU
Tystysgrif Addysg Gyffredinol
Uwch Gyfrannol/Uwch

WELSH JOINT EDUCATION COMMITTEE
General Certificate of Education
Advanced Subsidiary/Advanced

531/51

ADDYSG GORFFOROL – PE1

A.M. DYDD IAU, 25 Mai 2006

(1½ awr)

I'r Arholwr yn unig

Cwestiwn	Marc Uchaf	Marc
1	10	
2	10	
3	10	
4	10	
5	10	
Cyfanswm	50	

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Ysgrifennwch eich enw, rhif y ganolfan a'ch rhif ymgeisydd yn y blychau ar ben y dudalen hon.
Atebwch **bob** cwestiwn yn y lleoedd gwag priodol.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Gellir defnyddio diagramau, siartiau a graffiau i ategu eich atebion lle bo'n briodol.
Dangosir y marciau sydd ar gael mewn cromfachau.
Asesir ymgeiswyr yn ôl ansawdd eu cyfathrebu ysgrifenedig.
Ni roddir tystysgrif i ymgeisydd a geir yn ymddwyn yn annheg yn ystod yr arholiad.

Atebwch bob cwestiwn yn y lleoedd gwag priodol.

1. (a) Dewiswch **ddau** weithgaredd corfforol penodol, a defnyddiwch yr hyn a wyddoch am sgil a gallu i gwblhau'r tabl canlynol. [2]

GWEITHGAREDD PENODOL	Galluoedd sy'n ofynnol	Dosbarthiad sgil	Trefnu'r dasg
(i)			
(ii)			

- (b) "Gellir rhannu prosesu gwybodaeth yn gamau gwahanol."

Defnyddiwch weithgaredd corfforol **penodol** i egluro swyddogaeth **canfod** (*perception*) wrth brosesu gwybodaeth. [2]

Enw'r gweithgaredd corfforol penodol .....

Eglurhad .....

.....

.....

.....

.....

.....

- (c) "Po fwyaf rhagweladwy (*predictable*) yw symbyliad mwyaf effeithiol y gall yr ymateb fod o ran amser a manwl gywirdeb."

(i) Wrth gymryd rhan mewn gweithgaredd **penodol** ym myd chwaraeon, pa wybodaeth y byddech o bosibl yn edrych amdani er mwyn gwneud eich ymateb yn fwy effeithiol? [3]

- (ii) “Mae twyllo yn defnyddio’r cyfnod diddigwydd seicolegol (*psychological refractory period*).”

Pa **strategaethau** y gallech eu dilyn er mwyn twyllo gwrthwynebwyr mewn gweithgaredd ym myd chwaraeon? [3]

Cyfanswm Marciau

2. (a) (i) Pam y gallai cymhelliant cynhenid (*intrinsic*) fod yn fwy effeithiol na chymhelliant allanol (*extrinsic*) wrth ddatblygu perfformiad? [2]

.....
.....
.....
.....
.....
.....

- (ii) Pa **strategaethau** allai gael eu defnyddio i ddatblygu cymhelliant **cynhenid** mewn mabolgampwr(aig) ifanc? [3]

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

- (b) Defnyddiwr enghreiffiau, a ddaw o weithgaredd corfforol, i ddangos sut y gall **arddangosiadau** (*demonstrations*) gael eu gwneud yn fwy effeithiol yn ystod dysgu arsylwadol (*observational learning*). [2]

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

- (c) Pa **strategaethau** allai gael eu defnyddio, wrth geisio newid agwedd perfformiwr, er mwyn gwneud cynydd (*progress*) ychwanegol mewn chwaraeon? [3]

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Cyfanswm Marciau

Trosodd.

3. (a) (i) Enwch y **prif gyhyrau** a ddefnyddir yn ystod y swyddogaethau canlynol: [2]

Cyhyr sy'n cymryd rhan yn holl symudiadau rhan uchaf y fraich.	Tynhäwr (<i>Agonist</i>):	
Plygu gwadnol (<i>plantarflexion</i>) y ffêr/pigwrn.	Tynhäwr (<i>Agonist</i>):	Gwrthweithydd (<i>Antagonist</i>): ....

- (ii) Disgrifiwch y cyfangiadau cyhyrol canlynol gan roi enghreifftiau a ddaw o weithgareddau corfforol. [3]

	Isometrig	Isotonig	
	Statig	Concentrig	Ecsentrig
Enw'r cyhyr ac enghraifft ymarferol o'r defnydd a wneir ohono.	....	....	....
Disgrifiad o'r cyfangiad cyhyrol.	....	....	....

- (b) Eglurwch yr egwyddorion **biomecaniddol** sy'n cefnogi defnyddio blociau cychwyn mewn ras 100m. [2]
- .....
.....
.....
.....
.....

- (c) Disgrifiwch ac eglurwch yr hyn sy'n digwydd i gyfradd curiad calon mabolgampwr(aig) yn ystod sesiwn ymarfer (*training*) **aerobic** 30 munud. [3]

Cyfanswm Marciau

4. (a) (i) Eglurwch sut y gallai perfformiwr bennu (*determine*) ei (d)dwyseddau ymarfer. [1]

.....
 .....
 .....

- (ii) Eglurwch **a** rhowch **enghreifftiau** o sut y byddai'r defnydd a wnewch o ailadroddiadau a setiau yn **wahanol** wrth ymarfer er mwyn gwella dygnwch cyhyrol a chryfder. [2]

	Defnyddio ailadroddiadau	Defnyddio setiau
Dygnwch cyhyrol	....	....
Cryfder	....	....

- (b) Eglurwch **a** rhowch enghreifftiau corfforol o'r **strategaethau** a all gael eu defnyddio yn ystod rhaglen ymarfer i leddfu (*alleviate*) effeithiau asid lactig. [3]

.....
 .....

.....
 .....

.....
 .....

.....
 .....

.....
 .....

.....
 .....

- (c) Nodwch y **prif** gydrannau o ffitrwydd corfforol y byddai angen i chi eu datblygu ar gyfer un o'r gweithgareddau a ddewiswyd gennych. Eglurwch eich dewis o ddulliau priodol o ymarfer er mwyn datblygu perfformiad yn y gweithgaredd hwn. [4]

Enw'r gweithgaredd a ddewiswyd .....

Prif gydrannau o ffitrwydd .....

Dulliau priodol o ymarfer .....

Cyfanswm Marciau

Trosodd.

5. Eglurwch sut y gall **cyfnodoli** (*periodisation*) eich helpu i ddatblygu eich perfformiad mewn **gweithgaredd corfforol a enwir**. Cyfeiriwch at ffactorau ffisiolegol **a** seicolegol yn eich ateb. [10]

Enw'r gweithgaredd corfforol .....

